

စာပေဗိမာန်စာမူဆရာ

လှိုင်ဖော့ သွေးချင်းတို့၏

၁၀၃၂၂

မြတ်ဝေတိုး၊ ပညာရေးတက္ကသိုလ်၊

စာရေးသူ၏ အမှာ စာ

ကချင်ပြည်နယ်သည် ဗမာ၊ ဂျိန်ဖော့၊ ရဝမ်၊ လော်ဝေါ၊ လီဆူးလာချို ဒါ၊ ဇိုင်ဝါး၊ (တိုင်းလုံ၊ တိုင်းလေ၊ တိုင်းလိုင်၊ တိုင်းဆာ တိုင်းခန္တီး စသည့် ရှမ်းတိုင်းရင်းသားများ) မြောက်စွန်းဒေသ နော်မွန်မြို့နယ်ရှိ တိဗက်များ ၊ ထရုံလူပုလေးများ ၊ ချင်း၊ နာဂ စသည့်တိုင်းရင်းသားများ နှင့် တရုတ်၊ မူဆလင်၊ ဟိန္ဒူ စသည့် နိုင်ငံခြားသားများ လည်း ရှိပါသည် ။ သို့ဖြစ်ပါ၍ လူမျိုးစုံ၍ ဘာသာစုံ ရောယှက်နေသော ပြည်နယ်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်ပါသည် ။

စာရေးသူသည် နိုင်ငံဝန်ထမ်းဘဝဖြင့် ကချင်ပြည်နယ်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ဖူးသူတစ်ယောက် ဖြစ်ပါသည် ။ စာရေးသူသည် တိုင်းရင်းသားတို့ ၏ ဌာနဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများကို အတူလက်တွဲလုပ်ကိုင်ရခြင်း၊ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ပွဲတော်များ ၊ သာသနာရေး၊ လူမှုရေး ကိစ္စရပ်များ တွင် ပါ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရခြင်းမျိုးလည်း ရှိခဲ့ပါသည် ။ သို့ဖြစ်၍ သူတို့ ၏ ဘဝ၊ သူတို့ ၏ အထာ၊ သူတို့ ၏ စကားသံ၊ သူတို့ ၏ လူမှုဓလေ့ထုံးစံများကို စာရေးသူ မြင်တွေ့ကြားသိခဲ့ရပါသည် ။ ဤသို့ဖြင့် သူတို့ ဘဝ၊ သူတို့ အကြောင်းများကို သမိုင်းမှတ်တမ်းတစ်ခုအဖြစ် မှတ်တမ်းတင်ကျန်ခဲ့လိုသော ဆန္ဒဖြစ်ပေါ်လာသည် နှင့်အညီ သူတို့ ဘဝ၊ သူတို့ အကြောင်းများကို စာရေးသူ ရေးသား မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ပါသည် ။

ဤသို့ မှတ်တမ်းတင်ရာတွင် အချို့သော ဓလေ့ထုံးစံများ ၊ အကြော

င်းအရာများ သည် သက်ဆိုင်ရာဒေသများ သို့ ကိုယ်တိုင်သွားရောက်ပြီး ထိုဒေသမှ ဂျိန်ဖော့ တိုင်းရင်းသား တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များ ၊ သက်ကြီးရွယ်အို အဘိုးအဘွားများကို တွေ့ဆုံမေးမြန်းပြီး မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ရပါသည်။ ။

စာရေးသူသည် နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းဘဝဖြင့် အခြား ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးများ ၊ မြို့ရွာဒေသများ သို့ ပြောင်းရွှေ့သွားသည့်တိုင် ကချင်ပြည်နယ်ဒေသရှိ တိုင်းရင်းသား သွေးချင်းတို့ ၏ ရုပ်ပုံသွင်ပြင်လက္ခဏာများကိုလည်း စာရေးသူ ပြန်လည်ကြားယောင်လျက် တွေးမိမြင်မိနေပါသည်။ ။

ဂျိမ်းဖော့ဟု အများက သိရှိခေါ်ဝေါ် အသုံးများ ခဲ့သော ဂျိန်ဖော့တိုင်းရင်းသား သွေးချင်းတို့ ၏ ရိုးရာဗီဇလက္ခဏာများ ၊ လူမှုဘဝဓလေ့များ ၊ ယဉ်ကျေးမှုပုံရိပ်များ စသည့် သူတို့ ၏ ဘဝပုံစံများကို ရေးသားရာ၌ သူတို့ ၏ ‘အမျိုးဂုဏ် ဇာတိဂုဏ် မြင့်မားရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များ ၊ အမျိုးသားရေးလက္ခဏာများ မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး’ ကို ဖော်ညွှန်းပြသခြင်းလည်း ဖြစ်ပေသည်။ ။

မြတ်ဝေတိုး (ပညာရေးတက္ကသိုလ်)

၂၆-၁၂-၂၀၀၉

ဂျိန်ဖော့မျိုးနွယ်သမိုင်း

ဂျိန်ဖော့တို့ ၏ ရိုးရာယုံကြည်မှုအရ ဖန်ဆင်းရှင် ‘ကျွန်းယန်းဝေရွန်း’ သည် နတ်၊ တိရစ္ဆာန်၊ လူများကို ဖန်ဆင်းခဲ့ရာ ‘နင်ဂေါန်ဝါမဂမ်’ ဆိုသူ လူသားတစ်ဦးအား ပထမဦးဆုံး ဖန်ဆင်းခဲ့ပါသည်။ ။ ၎င်းသည် လူသားတို့ ၏ ဖခင်ကြီးဖြစ်သည် ဟု ဂျိန်ဖော့တို့ မှတ်ယူထားကြသည်။ ။ အဆိုပါလူသားသည် ‘ဘရင်နွမ်ရော်မာဂျာကိုင်’ ဆိုသူ နတ်နဂါးမနှင့် လက်ထပ်ပေါင်းသင်းရာမှ လူမျိုး ၁၀ ဆက် ပေါက်ဖွားသည် ဟု ဆိုပါသည်။ ။ ၎င်း ၁၀ ဆက်မြောက်ဖြစ်သော ‘ကင်ဆိုင်းရှဘရန်’ သည် ‘ဖဲဒင်ကိုင်နန်’ ဆိုသူ အမျိုးသမီးနှင့် အိမ်ထောင်ပြုသည်။ ။ သားသုံးယောက် မွေးဖွားသည်။ ။

သားကြီးမှာ ‘ရှန်ထဲဝွမ်’ ဖြစ်ပြီး အသားညိုဝင်း၏ ၊ အာရှတိုက်သားဖြစ်သည် ၊ သားအလတ်မှာ ‘ရှန်ကျန်နော်’ ဖြစ်ပြီး အသားမည်း၏ ၊ အာဖရိကတိုက်သားဖြစ်သည် ၊ သားငယ်မှာ ‘ရှန်ခင်လ’ ဖြစ်ပြီး အသားနီ၏ ၊ ဥရောပတိုက်သားဖြစ်သည် ဟူ၍ အသီးသီး ဆင်းသက်လာသည် ဟု ဆိုပါသည်။ ။

အာရှတိုက်သား သားကြီး ‘ရှန်ထဲဝွမ်’ မှ သားခြောက်ယောက် မွေးဖွားသည်။ ။ မုံဖန်ဂမ်၊ မုံခင်နော်၊ ဒဘမ်လ၊ မုံလွန်တူး၊ ဂျပန်တန်၊ ဆွမ်ပေါင်ယော်တို့ ဖြစ်သည်။ ။

ယင်းသားခြောက်ယောက်အနက် မုံဖန်ဂမ်မှ တရုတ်ဖြူလူမျိုးများ မုံခင်နော်မှ တရုတ်နီလူမျိုးများ ၊ ဒဘမ်လမှ ရှမ်းလူမျိုးများ ၊ မုံလွန်တူးမှ အာသံ ကသည်းလူမျိုးများ ၊ ဂျပန်တန်မှ ဂျပန်လူမျိုးများ နှင့် ဆွမ်ပေါင်ယော်မှ ကချင်လူမျိုးများ ဆင်းသက်လာကြသည် ဟု ဆိုလေသည် ။

မုံဖန်ဂမ်တို့ သည် ထိုင်ဝမ်ကျွန်းသို့လည်းကောင်း၊ မုံခင်နော်တို့ သည် တရုတ်ပြည်မကြီးသို့လည်းကောင်း၊ ဒဘမ်လတို့ သည် မြန်မာနိုင်ငံ ရှမ်းကုန်းပြင်မြင့်ဒေသသို့လည်းကောင်း၊ မုံလွန်တူးသည် အာသံပြည်သို့လည်းကောင်း၊ ဂျပန် (ဂျပန်တန်) တို့ သည် ဂျပန်ကျွန်းသို့လည်းကောင်း ၊ ကချင်ဆွမ်ပေါင်ယော်သည် ‘မကြွယ်ရှင်ရာဘွမ်ကချီ’ ခေါ် ဟိမဝန္တာတောင်သို့လည်းကောင်း အသီးသီး ထွက်ခွာသွားကြသည် ဟု ဆိုပါသည် ။ ‘မကြွယ်ရှင်ရာဘွမ်ကချီ’ သည် ပြန့်ပြူးသော တောင်ထိပ်ဟု အဓိပ္ပာယ်ရပြီး တရုတ်နိုင်ငံ တိဗက်ဒေသ အရှေ့ဘက်နှင့် ဝူဂျန်နယ်အကြား ကုန်းမြင့်ဒေသ ဖြစ်ဟန်တူသည် ။

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးအားလုံးသည် တစ်ဦးစီ၏ လူမျိုးစုပေါ်ပေါက်လာပုံသမိုင်းများ ရှိကြသည် သာ ဖြစ်သည် ။ သို့ဖြစ်၍ ရိုးရာခံယူချက်အရ ကချင်လူမျိုးများ တွင် ပထမဦးဆုံး ကချင်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးမှာ ဆွန်ပေါင်ယော် ဖြစ်လေသည် ။

ဆွန်ပေါင်ယော်မှ ခန်းဂမ်၊ လဝမ်နော်၊ နုံလ၊ လမွန်တူး၊ မရှုတန်၊ တိန်လီယော် ဟူ၍ သားခြောက်ယောက် ထွန်းကားခဲ့သည် ဟု ဆိုသည် ။ ထိုသားခြောက်ယောက်တွင် ခန်းဂမ်မှ ချင်းတိုင်းရင်းသား၊ လဝမ်နော်မှ ရဝမ်တိုင်းရင်းသား၊ နုံလမှ နုံတိုင်းရင်းသား၊ လမွန်တူးမှ လမွန်နုံတိုင်းရင်းသား၊ မရှုတန်မှ မရှုတိုင်းရင်းသား၊ တိန်လီယော်မှ ဂျိန်ဖော့တိုင်းရင်းသားများ အသီးသီး ဆင်းသက်လာသည် ဟု ဆိုပါသည် ။

ဂျိန်ဖော့လူမျိုး၏ ပထမအစဖြစ်သော တိန်လီယော်သည် မိမိ၏ အမည်အား ‘မရစ်ဝါရွမ်ဂျာ’ ဟု ပြောင်းလဲခေါ်ပြီးနောက် ‘မဒိုင်မာဂျာငါ’ ဆိုသူ အမျိုးသမီးနှင့် လက်ထပ်ခဲ့သည် ။ ၎င်းတို့ မှ သားငါးယောက်မွေးဖွားခဲ့သည် ။ ၎င်းတို့ မှာ မရစ်ဝါကွမ်ဂျားဂမ်၊ လထော်နော်လောန်၊ မဂေါင်လ၊ အင်ခွန်တူး သို့မဟုတ် မစော်မထုမ်တူးနှင့် ယောက်ပန်တန်တို့ ဖြစ်ကြသည် ။

ဤသားငါးယောက်သည် နောင်အခါတွင် မရစ်ဝါကွမ်ဂျားဂမ်သည် မရစ်မျိုး၏ ဖခင်၊ လထော်နော်လောန်သည် လထော်မျိုး၏ ဖခင်၊ မဂေါင်လသည် မဂေါင်အမျိုး၏ ဖခင်၊ အင်ခွန်တူး သို့မဟုတ် မစော်မထုမ်တူးသည် အင်ခွန်မျိုး၏ ဖခင်၊ ယောက်ပန်တန်သည် မရစ်မျိုး၏ ဖခင် အသီးသီးဖြစ်လာသည် ဟု ဆိုပါသည် ။ သို့ဖြစ်၍ ဂျိန်ဖော့ တိုင်းရင်းသားများသည် တိန်လီယော်မှ စတင်ဆင်းသက် ပေါက်ဖွားလာခဲ့သော လူမျိုးနွယ်များ ဖြစ်လေရာ ယခုအခါ ဂျိန်ဖော့လူမျိုးနွယ်စုများ များ ပြားစွာ ပေါက်ဖွားခဲ့လေသည် ။

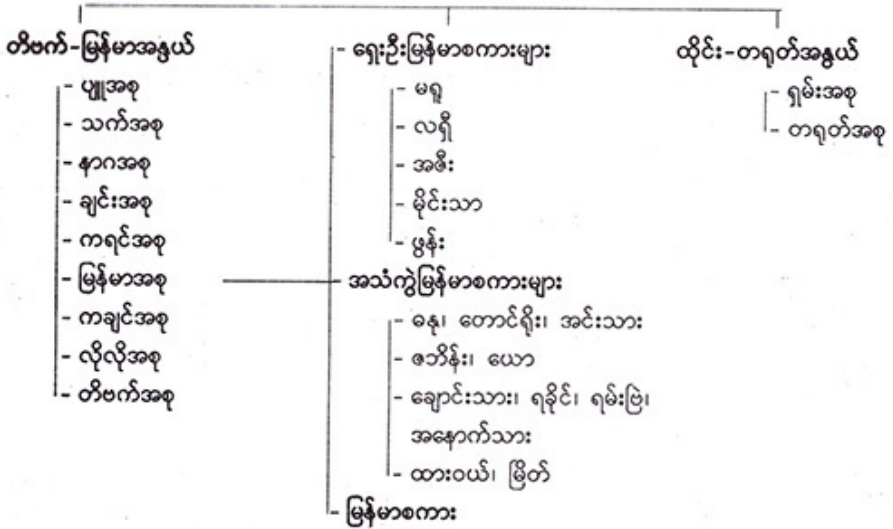
ထို့ပြင် ဂျိန်ဖော့တို့ သည် မြန်မာနိုင်ငံ၌ ရှိသော မျိုးရိုးကြီးနှစ်ခုအနက် တိဗက်-တရုတ်မျိုးရိုးတွင် ပါဝင်ခဲ့သော မွန်ဂိုလျှိုက်များ ဖြစ်ကြသည် ဟု သမိုင်းပညာရှင်များက အဆိုပြုထားကြသည် ။ တိဗက်-တရုတ်မျိုးတွင် တိဗက် ဟိမဝန္တာအနွယ်၊ မြောက်ဘက် အာသံအနွယ်နှင့် အာသံ-မြန်မာအနွယ်ဟူ၍ ရှိပြီး ဂျိန်ဖော့တို့ သည် အာသံ-မြန်မာအနွယ်၌ ပါဝင်သော မျိုးနွယ်စုတစ်စုအဖြစ် ပါဝင်ကြောင်း သိရှိရသည် ။

အာသံ-မြန်မာ အနွယ်တွင် (၁) နဂါးအစု၊ (၂) ကုကီ-ချင်းအစု၊ (၃) ဆက် (ဝါ) သက်အစု၊ (၄) ကချင် (ဝါ) ချင်းဖောအစု (၅) မြန်မာအစု၊ (၆) လိုလိုအစုဟူ၍ ဖော်ပြသည် ။ ကချင် (ဝါ) ချင်းဖောအစုတွင် (က) တောင်ပို

င်းကချင်၊ ဗန်းမော်၊ ဂေါင်ရီ၊ ကောင်ရီ (ခ) ခခု ကချင် (စုမ်ပြပုံ)၊ (ဂ)အာ
သံကချင်၊ ဆင်ဖော ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။ ။ ဂျိန်ဖော့တို့ သည် နေရာဒေသ
ကိုလိုက်၍ ခရူးဂျိန်ဖော့၊ ဒူလင်းဂျိန်းဖော့၊ ထိန်နိုင်ဂျိန်ဖော့၊ ဟူးကောင်း
ဂျိန်ဖော့၊ အာသံဂျိန်းဖော့ ဟူ၍ အသီးသီး ရှိကြသည်။ ။

မရစ်၊ လထော်၊ လဖိုင်၊ အင်ခွန်၊ မရမ် စသည့် မျိုးနွယ်စုများကို လို
က်၍ လည်း လူမျိုးစုငယ်များ စွာ ခွဲထွက်ခဲ့ရာ လဖိုင်နွယ်၊ အီသီနွယ် လ
ထောင်နွယ် (ဆာနကချင်)၊ မရမ်နွယ်၊ ကွဲတုနွယ်၊ ထရံနွယ်၊ ဇာရီဝမ်၊ ထ
လူ၊ အရူးဖိုင်၊ အနမ်းဖိုင်၊ ရမီလ်၊ လုံမီ၊ လေဇူး၊ ယိမူပူချာဟူ၍ လူမျိုးနွယ်
စုများ စွာရှိကြောင်း လေ့လာ သိရှိရသည်။ ။

တိဗက်-တရုတ်အနွယ်ကြီး

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ဝင်ရောက်လာကြပုံ

ပြည်ထောင်စု တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ သည် မွန်ဂို အမျိုးအနွယ်မှ ဆင်းသက်လာကြောင်း သမိုင်းပညာရှင်များက လက်ခံထားကြသည်။ မွန်ဂိုလူမျိုးသည် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာရာတွင် မွန်-ခမာ အုပ်စု၊ တိဗက်-မြန်မာအုပ်စု၊ ထိုင်း-တရုတ် အုပ်စုဟူ၍ အုပ်စုကြီး သုံးစု ခွဲကာ ဝင်ရောက်လာခဲ့ကြသည် ဟု ဆိုပါသည်။

တိဗက်-မြန်မာအုပ်စုသည် မဲခေါင်နှင့် သံလွင်မြစ်ကမ်းမှ တောင်ဘက်သို့ စုန်ဆင်းလာခဲ့ရာ လမ်းကြောင်းသုံးကြောင်းဖြင့်

ဝင်ရောက်လာခဲ့ကြပါသည်။ ။ ချင်း-ကချင်အုပ်စု၊ မြန်မာနှင့် ရှေးဦးမြန်မာအုပ်စုလိုလို မုဆိုးအုပ်စု ဟူ၍ အုပ်စုသုံးစု ကွဲသွားကြပါသည်။ ။

ချင်း-ကချင်အုပ်စုသည် သံလွင်နှင့် ဗြဟ္မပုတ္တရမြစ်အကြားရှိ ရေခဲတောင်များကို ဖြတ်ကျော်ရန် ခဲယဉ်းကြသောကြောင့် ထိုတံတိုင်းကြီးများကို ကွေ့ရှောင်ကာ အာသံနယ်ဘက်မှ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ ။ ထိုအုပ်စုတို့ တွင် ချင်းတို့ သည် ပထမဆုံး ဝင်ရောက်ခဲ့ကြပြီး အနောက်ရိုးမ တောင်တန်းဒေသတွင် နေထိုင်ကြလေသည်။ ။

ကချင် (ခေါ်) ဂျိန်ဖော့တို့ မှာ နှစ်ပေါင်းများစွာ နောက်ကျပြီးမှ ချင်းတို့ ဝင်ရောက်ရာ လမ်းကြောင်းအတိုင်း မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာကြသည်။ ။ ဂျိန်ဖော့တို့ ရောက်ရှိလာချိန်၌ ချင်းတို့ က နေရာယူထားကြပြီးဖြစ်သဖြင့် အရှေ့ဘက်သို့လှည့်ကာ ခန္တီးမြေပြန့်ဒေသကို ဖြတ်၍ တြိဂံနယ်မြေဟု ခေါ်သော မေခနှင့် မေလိခမြစ်နှစ်သွယ်ကြားသို့ ရောက်ရှိနေထိုင်ကြလေသည်။ ။ ထိုအချိန်တွင် ရှမ်းတို့ ကလည်း အင်အားကြီးမားစွာ ရှိနေသဖြင့် ဂျိန်ဖော့တို့ သည် မေခနှင့် မေလိခ မြစ်နှစ်သွယ် မြစ်ဝှမ်းဒေသ ဆွမ်ပရာဘွမ်မြို့နယ် ဒေသများ တွင် နှစ်ပေါင်းများစွာ နေထိုင်ကြလေသည်။ ။ ဂျိန်ဖော့တို့ သည် မိုးကောင်းနှင့် ကသာနယ်အတွင်းသို့ ရောက်ရှိကြပြီးနောက် အရှေ့ဘက်သို့ ဆက်လက်ထွက်ခွာလာရာ မြစ်ကြီးနားမြို့ အထက်ပိုင်းမှ ဖြတ်ကျော်ပြီး ဧရာဝတီမြစ်နှင့် သံလွင်မြစ်ကြားဒေသတွင် လည်း ဝင်ရောက်နေထိုင်ကြသည်။ ။

ဂျိန်ဖော့မရစ်အမျိုးဖြစ်သော မရစ်ဝါကွမ်းဂျားဂမ် လက်ထပ်၌ ဂျိန်ဖော့တို့ သည် ခရန်ခူးမကြွယ်ခေါ် တြိဂံဒေသတွင် စတင်နေထိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ။ ၎င်းဒေသမှာ ယခုအခါ အင်ဂျန်းယန်မြို့နယ် ဒေသဖြစ်သည်။ ။

ယခင်က ဂျိန်ဖော့တို့ သည် ဟိမဝန္တာ ခေါ် မကြွယ်ရှင်ရာဘွမ်ကဂျီမှ တစ်ဆင့် ‘မလိခူးမကြွယ်’ ခေါ် မေလိခ မြစ်ဖျားခံရာဒေသသို့ ရောက်ရှိကြသည်။ ထိုမှ တစ်ဆင့် ‘ကျိုင်းခူးမကြွယ်’ ခေါ် ဆွမ်ပရာဘွမ် နှင့် ပူတာအိုအကြားဒေသများ သို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ကြပြန်သည်။ ယင်းဒေသမှ တစ်ဖန် ‘ခရန်ခူးမကြွယ်’ ခေါ် တြိဂံဒေသရှိ တောင်တစ်ခုသို့ ‘မရစ်ဝါကွမ်ဂျားဂမ်’ က ဦးဆောင်ပြီး ပြောင်းရွှေ့လာကြသည် ဟု ဆိုပါသည်။ ယင်းဒေသများမှ တစ်ဆင့် မြို့ရွာများ တည်ထောင်ကာ ဒေသအသီးသီးသို့ ပျံ့နှံ့နေထိုင်ကြသည် ဟု ဆိုသည်။

ဆရာကြီး ဦးဖေမောင်တင်၏ ‘ဘာသာလောကကျမ်း’ တွင် မူ ဂျိန်ဖော့တို့ သည် တိဗက်-မြန်မာ မျိုးခွဲတွင် ပါဝင်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

"တိဗက်-မြန်မာမျိုးခွဲတွင် ပါဝင်ကြသော ဘာသာများ အနက် အများအားဖြင့် ပါဠိကိုမှီ၍ စာကြီးပေကြီး ထွန်းကားသည့် မြန်မာဘာသာမှ တစ်ပါး အခြားဘာသာတို့ တွင် စာကြီးပေကြီးမရှိချေ။ ဤဘာသာများကို ပြောဆိုကြသော လူတို့ ၏ မူလဖြစ်ပွားရာအရပ်သည် ယန်စီကီယန်မြစ်နှင့် ဝုန်ဟိုမြစ်တို့ ပေါင်းဆုံရာအနီး တရုတ်ပြည် အနောက်မြောက်ပိုင်း ဖြစ်ဟန်တူသည်။ ထိုသူတို့ သည် ယင်းမူလအရပ်မှ ယင်းမြစ်ကြီးနှစ်ခုကို စုန်ဆင်း၍ တရုတ်ပြည်တွင်းသို့ ရောက်ကြပြီး လျှင် ဗြဟ္မပုတြမြစ်၊ ချင်းတွင်းမြစ်၊ ဧရာဝတီမြစ်၊ သံလွင်မြစ်၊ မဲနံမြစ်၊ မဲခေါင်မြစ်တို့ ကို စုန်ဆင်းကာ အိန္ဒိယပြည်၊ မြန်မာပြည်၊ ယိုးဒယားပြည်၊ အာသံပြည်တို့ သို့ ရောက်ကြ၏။ ဤသို့ ရွှေ့ပြောင်းကြရာ၊ ယင်းလူမျိုးတို့ သည် ရှေးဟောင်း မွန်ခမာလူမျိုးတို့ နှင့် တွေ့ဆုံကြဟန်တူ၏။ တိဗက်-မြန်မာ မူလမျိုးရိုးမူကား တောင်တန်းကြီးများမှ ဗြဟ္မပုတြမြစ် ထွက်ပေါ်လာသော နေရာသို့ရောက်သော် သုံးစုပြား၏။ တစ်စုသည်

ဗြဟ္မပုတြမြစ်ကို ဆန်တက်ပြီးလျှင် တိဗက်ဒေသသို့ရောက်၏။ ဒုတိယ အစုသည် ယင်းမြစ်ကို စုန်ဆင်း၍ အာသံပြည်သို့ရောက်၏။ တတိယအစုကား ချင်းတွင်းမြစ်၊ ဧရာဝတီမြစ်တို့ ကို စုန်ဆင်း၍ မြန်မာပြည်သို့ ရောက်၏ "။

ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ။ ထို့ကြောင့် ဂျိန်ဖော့တို့ သည် တိဗက်-မြန်မာ မျိုးနွယ်တွင် ပါဝင်ကြောင်း သိသာထင်ရှားသည်။ ။

ထို့ပြင် ဆရာကြီးက တိဗက်-မြန်မာမျိုးနွယ်တွင် ပါဝင်သော အာသံ-မြန်မာအနွယ်၌ ပါဝင်သည့် အစုခြောက်စုအနက် ကချင်အစုကို ဖော်ပြ ရာတွင် -

‘ကချင် (ဝါ) ချင်ဖော့တို့ သည် မြောက်ဘက် အာသံပြည်မှ ဟူးကောင်းတောင်ကြားနှင့် ဆွမ်ပရာဘွမ်ကိုဖြတ်၍ တြိဂံအထိ၊ ဤမှ အနောက်တောင်ဘက် ကသာအထိ၊ တောင်ဘက် ယူနန်နယ်စပ်ကိုဖြတ်၍ ရှမ်းပြည်နယ် မြောက်ပိုင်းအထိ ထင်ရှားကြ၏။ ကချင်တို့ မြောက်ဘက်တွင် ဒူလင်တို့ ရှိ၏။ သူတို့ သည် ခါမ္ဘီလောင် အရှေ့တောင်ဘက်၌ နေကြ၍ ဓားလုပ်သော ပန်းပဲများ ဖြစ်ကြ၏။ သူတို့ ကို မြစ်ကြီးနား၊ တြိဂံ၊ ဟူးကောင်းတောင်ကြား မြောက်ဘက်တွင် ခခု (ဝါ) မြစ်ထက်ကချင်ဟု ခေါ်၏။ ၁၆ ရာစုမတိုင်မီ အထက်ပိုင်း ဗြဟ္မပုတြမြစ်မှ တြိဂံသို့ ဝင်ရောက်ကြ၏။ ဤသို့ဝင်ရောက်ခြင်းက အာသံပြည်ကို အာဟောမ်တို့ နိုင်နင်း အုပ်စိုးခြင်းကြောင့်တည်း။ ထိုအချိန်ကာလမှ စ၍ ဂေါင်ရီကချင်တို့ သည် ဗန်းမော် အရှေ့ဘက် ဆင်လုံကမ္ဘားလက်ဖက်တောင်တန်းဟောင်းတို့ ၌ နေထိုင်ကြသော ပလောင်တို့ ကို ရွှေလီဖြတ်၍ တောင်ဘက်သို့ မောင်းထုတ်ကြ၏ "။ ဟု ဖော်ပြထားသည်။

သို့ဖြစ်၍ ဂျိန်ဖော့တို့ သည် မြန်မာနိုင်ငံကို ခရစ်နှစ် ၁၆၀၀၊ မြန်မာ
သက္ကရာဇ် ၉၆၀ တွင် စတင်ဝင်ရောက်ခဲ့သည် ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ။
ထို့ကြောင့် ဂျိန်ဖော့တို့ သည် ဆွမ်ပရာဘွမ်ဒေသကို ဖြတ်၍ တြိဂံဒေသ
ဟု ခေါ်သော မေခ၊ မေလီခ မြစ်နှစ်သွယ်ကြားဒေသ မြစ်ကြီးနား၊ ဗန်း
မော်အရှေ့ဘက်၊ ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး က
သာ စသည့်ဒေသများမှ စတင်ဝင်ရောက် အခြေချနေထိုင်ကြရာ မိမိတို့
လူမျိုးစုအလိုက် မြန်မာနိုင်ငံ မြို့ရွာဒေသများ တွင် အခြေချ နေထိုင်သ
ည်။ ။

ဂျိန်ဖော့တို့ ပျံ့နှံ့နေထိုင်ခြင်း

ရိုးရာခံယူချက်အရ ဂျိန်ဖော့အုပ်စုထဲတွင် ပထမဆုံးသော ဂျိန်ဖော့မှာ ပေါင်ယောင်ဖြစ်သည် ဟု ဆိုသည် ။ ပထမဆုံးဖြစ်သော ပေါင်ယောင်မှ ဂရင်၊ မဂေါင်၊ ဝါခယက်ဝါ စသည် ဖြင့် အဆင့်ဆင့် ပေါက်ဖွားလာကြရာ ဝှမ်ဆာအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ကို ကျင့်သုံးသူများ သည် ဝါခယက်ဝါမှ ဆင်းသက်လာသည် ဟု ခံယူကြသည် ။ ဂျိန်ဖော့များ သည် ပေါင်ယောင်လက်ထပ်မှ စ၍ ကျိုင်းခူးမဂ္ဂဿဒေသတွင် အတည်အကျ ရောက်ရှိနေထိုင်ကြသည် ဆိုသည် ။ ထို့ကြောင့် ဂျိန်ဖော့စကားအုပ်စု၏ ခံယူချက်အရ ဂျိန်ဖော့တို့ ၏ မူရင်းဒေသမှာ ဧရာဝတီမြစ်အထက်ပိုင်း မေခနှင့် မေလိခ မြစ်တို့ ၏ အကြား မြောက်တြီဂံနယ်မြေဖြစ်သည် ဟု ဆိုနိုင်ပေသည် ။

အချို့သော ပညာရှင်များ ၏ ထင်ကြေးအရဆိုလျှင် သမိုင်းမပေါ်မီ ကာလကပင် ဂျိန်ဖော့နွယ်တို့ သည် တရုတ်နိုင်ငံ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၊ တိဗက် ဒေသနှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံများ သို့ ရောက်ရှိခဲ့ကြသည် ။ ယင်းတို့ ထိုနေရာ သို့ ရောက်လာချိန်တွင် ယင်းတို့ ထက်စောသော မွန်-ခမာအုပ်စုမှာ တောင်ဘက်သို့ ထွက်ခွာသွားနှင့်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည် ။ ထိုဒေသတွင် နှစ်ပေါင်းကြာရှည်စွာ အခြေစိုက်နေထိုင်ခဲ့ပြီးနောက် အေဒီ ၁၉ ရာစု အလယ်ပိုင်းသို့ရောက်မှ တောင်ဘက်သို့ ဆင်းလာကြရာ ရှမ်းပြည်နယ် မြောက်ပိုင်းနှင့် ဗန်းမော်၊ ကသာခရိုင်များ အထိ ပျံ့နှံ့သွားသည် ဟု ဆို

သည် ။

ရှေးနှစ်ပေါင်း ၃၀၀ ခန့်တွင် ကချင်ပြည်နယ် အောက်ဘက်မှ ရှမ်းများ အင်အားနည်းလာချိန်တွင် မူ တောင်ဘက် မြစ်ကြီးနား၊ ဗန်းမော်၊ ကသာဒေသများ နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ အောက်ဘက်ဒေသများ သို့ ဆင်းသက်နေကြဆဲဖြစ်သည် ။

ဂျိန်ဖော့သွေးချင်းတို့ သည် ကချင်ပြည်နယ်အတွင်း၌ မြစ်ကြီးနား၊ ဖားကန့်၊ ဗန်းမော်၊ တနိုင်း၊ ဆွမ်ပရာဘွမ်၊ အင်ဂျန်းယန်၊ ခေါင်လန်ဖူးမြို့နယ်များ တွင် များ ပြားစွာ နေထိုင်ပြီး ချီဖွေ၊ ဆော့လော်၊ ဝိုင်းမော်၊ မိုးကောင်း၊ မိုးညှင်း၊ ရွှေကူ၊ မံစီ၊ မိုးမောက်၊ ပူတာအို၊ နောင်မွန်းနှင့် မချမ်းဘောမြို့နယ်များ တွင် အနည်းငယ်စီ ပျံ့နှံ့နေထိုင်ကြပါသည် ။ ရှမ်းပြည်နယ်တွင် လားရှိုး၊ နမ်းခမ်း၊ ကွတ်ခိုင်၊ မိုးမိတ်၊ သန္နိ၊ မူဆယ်၊ လောက်ကိုင်၊ ကျိုင်းတုံ၊ တာချီလိတ်မြို့နယ်များ ၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးတွင် နန်းယွန်း၊ ဝန်းသို၊ ကသာ၊ ထီးချိုင့်၊ အင်းတော်မြို့နယ်များ နှင့် မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးတွင် မန္တလေး၊ ပြင်ဦးလွင်၊ မိုးကုတ်မြို့နယ်များ တွင် အနည်းငယ်စီ ပျံ့နှံ့နေထိုင်ကြသည် ။

ထို့ပြင် ဂျိန်ဖော့တို့ သည် မိမိတို့ ယုံကြည်ကိုးကွယ်ရာ ဘာသာရေး အသင်းအဖွဲ့များ တွင် ပါဝင်မှုအရလည်းကောင်း၊ ဆက်သွယ်သွားလာ လွယ်ကူရာသို့ ပြောင်းရွှေ့နေလိုမှုအရ လည်းကောင်း၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး အခြေအနေများကြောင့်လည်းကောင်း၊ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာသော ယနေ့ခေတ်တွင် ရန်ကုန်၊ မန္တလေးကဲ့သို့ မြို့ကြီးများ တွင် ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ခဲ့ကြရာမှ ဂျိန်ဖော့တိုင်းရင်းသားတို့ မြန်မာနိုင်ငံ နေရာဒေသ အနှံ့အပြားသို့ ပျံ့နှံ့နေထိုင်ကြခြင်း ဖြစ်ပေသည် ။
